

WSTĘPNA INFORMACJA O WYNIKACH SPRAWDZIANU W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2014 ROKU¹

Do sprawdzianu 1 kwietnia 2014 r. przystąpiło w województwie śląskim 37 974 szóstoklasistów. Zestaw zadań w wersji standardowej rozwiązywało 36 959 uczniów, a w wersjach dostosowanych – 1015 uczniów. Standardowy zestaw zawierał 26 zadań sprawdzających poziom opanowania umiejętności czytania, pisania, rozumowania, korzystania z informacji i wykorzystywania wiedzy w praktyce. (Rozkład i inne parametry statystyczne wyników uczniów są dostępne [tutaj](#)). Za poprawne wykonanie wszystkich zadań można było otrzymać 40 punktów.

Uczniowie uzyskali najwyższe wyniki za rozwiązanie zadań sprawdzających umiejętność czytania, dobrze poradzili sobie z korzystaniem z informacji, nieco trudniejsze okazały się zadania z obszaru pisania i rozumowania.

CZYTANIE

Poziom opanowania tej umiejętności sprawdzało 10 zadań. Uczniowie rozwiązywali zadania związane z odbiorem tekstu popularnonaukowego pt. *Zaklęty dźwięk* Juliusza J. Herlingera (5 zadań – od 1. do 5.) oraz wiersza pt. *Muzyka* Jerzego Kamila Weintrauba (zadania od 6. do 10.). Za ich wykonanie można było otrzymać maksymalnie 10 punktów. Średni wynik w tym obszarze umiejętności wyniósł 7,74 pkt.

Łatwe okazały się zadania 8. i 10.:

8. W którym z cytatów występuje bezpośredni zwrot do odbiorcy?

- A. *To muzyka, która z ciemnej ziemi wzrosła.*
- B. *Tylko wiecznie zieleni się sosna.*
- C. *Czy to w ciszy jest tyle muzyki?*
- D. *Patrz, jak ciche mchy falują.*

10. Które wyrazy świadczą o tym, że obraz przedstawiony w wierszu jest dynamiczny?

- A. *uderzają, strąca*
- B. *borowiki, struny*
- C. *gąszcze, dzwonki*
- D. *zbudzone, pachnące*

¹ Sporządzono w oparciu o *Wstępną informację o wynikach sprawdzianu w 2014 r. Zestawienie ogólnopolskie* opracowane przez Centralną Komisję Egzaminacyjną w Warszawie.

Zadanie 8. wymagało rozpoznania bezpośredniego zwrotu do adresata, a zadanie 10. – wskazania wyrazów, które sprawiają, że świat przedstawiony w wierszu jest dynamiczny. Opanowanie umiejętności potrzebnych do rozwiązywania tych zadań jest niezbędne do właściwego rozumienia tekstów oraz analizowania i interpretowania tekstów literackich na dalszych etapach edukacyjnych. Zadanie 8. było o tyle nietypowe, że w utworach częściej identyfikuje się nadawcę („ja” liryczne) niż odbiorcę tekstu („ty” liryczne).

Spośród zadań sprawdzających stopień opanowania umiejętności czytania umiarkowanie trudne okazało się zadanie 4.

4. Pierwsze próby uruchomienia urządzenia były nieudane, ponieważ Bell

- A. nie miał odpowiednich narzędzi.
- B. użył niewłaściwego materiału.
- C. za mało wiedział o elektryczności.
- D. nie znał szczegółów budowy ucha.

Zadaniem ucznia było wskazanie poprawnej odpowiedzi na podstawie informacji zawartych w tekście pt. „Zakłęty dźwięk”. Aby rozwiązać to zadanie, uczeń powinien najpierw odszukać odpowiedni akapit, ustalić przyczyny niepowodzeń pierwszych prób uruchomienia urządzenia Bella, a następnie – na podstawie uzyskanych informacji – wskazać sformułowanie będące odpowiednim wnioskiem. Prawidłową odpowiedź wybrało 64% zdających.

PISANIE

Umiejętność tę sprawdzały dwa zadania – 25. i 26. Pierwsze z nich polegało na zredagowaniu ogłoszenia o zbiórce książek i zabawek przeznaczonych na loterię, a drugie – na napisaniu opowiadania. Za wykonanie obu zadań uczeń mógł otrzymać łącznie maksymalnie 10 punktów. Średni wynik za rozwiązywanie zadań z tego obszaru wyniósł 5,62 pkt.

25. Samorząd szkolny organizuje zbiórkę książek i zabawek przeznaczonych na loterię. Napisz ogłoszenie o tej zbiórce.

Zadanie 25. sprawdzało umiejętność redagowania krótkiej formy użytkowej – ogłoszenia – oraz zachowania poprawności ortograficznej wypowiedzi. Okazało się ono umiarkowanie trudne – uczniowie uzyskali 61% punktów możliwych do zdobycia. Najczęściej pomijane wyznaczniki ogłoszenia to informacje o terminie i miejscu zbiórki przedmiotów przeznaczonych na loterię (np. brak wskazania osoby, do której można przynosić przedmioty lub określenia sposobu przekazywania tych przedmiotów przedstawicielom samorządu).

26. Co dwie głowy, to nie jedna. Napisz opowiadanie, którego bohaterowie wspólnie znajdują rozwiązanie jakiegoś problemu.

Zadanie 26. sprawdzało następujące umiejętności:

- pisania opowiadania na zadany temat,
- dostosowywania stylu do treści i formy opowiadania,
- przestrzegania norm gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych.

Zadanie okazało się umiarkowanie trudne – uczniowie uzyskali 55% punktów możliwych do zdobycia. Szóstoklasiści otrzymali polecenie napisania opowiadania, w którym wykażą się zrozumieniem znaczenia przysłowia „Co dwie głowy, to nie jedna”. Na ogół poprawnie interpretowali sens tego powiedzenia i często przytaczali je jako puentę swoich opowiadań. Styl opowiadań był zróżnicowany. Obok wypowiedzi odznaczających się stylem żywym i wyraźną dbałością o dobór środków językowych służących urozmaiceniu narracji czy budowaniu nastroju, wiele było prac, których styl – choć poprawny – świadczył o ubóstwie słownictwa (liczne powtórzenia, monotonia składniowa).

ROZUMOWANIE

Do umiejętności z tego obszaru odwoływały się cztery zadania. Uczeń mógł uzyskać za ich rozwiązanie maksymalnie 8 punktów. Średni wynik w tym obszarze wyniósł 4,45 pkt.

Umiarkowanie trudne w obszarze rozumowanie okazało się zadanie 24.

24. Wiola i Jola poszły na spacer z przystani do latarni morskiej. W ciągu każdych 5 minut pokonywały 300 metrów. Spacer trwał pół godziny. Ile metrów przeszły dziewczynki z przystani do latarni morskiej?

Sprawdzano, czy szóstoklasiści potrafią rozpoznać charakterystyczne cechy i własności liczb. Uczniowie powinni wykazać się umiejętnością analizy tekstu i myśleniem przyczynowo-skutkowym. Aby udzielić poprawnej odpowiedzi, należało zauważyć, skoro przez każde 5 minut dziewczęta pokonywały 300 metrów, to czasie pół godziny pokonają odległość sześć razy większą, czyli 1800 m. 69% uczniów prawidłowo rozwiązało to zadanie.

Umiarkowanie trudne w obszarze rozumowanie okazało się także zadanie 22.

22. W restauracji jest 6 stolików dwuosobowych i o 4 więcej stolików czterosobowych. Stolików ośmioosobowych jest 2 razy mniej niż dwuosobowych i czterosobowych łącznie. Ile jest wszystkich miejsc przy stolikach w tej restauracji?

Zadanie 22. można było rozwiązać różnymi sposobami. Jednak niezależnie od wybranego sposobu, rozwiązanie powinno składać się z kilku kroków, które należało zaplanować i wykonać w określonej kolejności. Obliczenie liczby wszystkich miejsc przy stolikach różnego rodzaju wymagało zastosowania porównania różnicowego i ilorazowego odpowiednich liczb naturalnych. Uczniowie uzyskali 54% punktów możliwych do zdobycia.

KORZYSTANIE Z INFORMACJI

Korzystanie z informacji sprawdzane było przez cztery zadania, za których rozwiązanie można było otrzymać maksymalnie 4 punkty. Średni wynik w tym obszarze wyniósł 2,73 pkt.

Łatwe w tym obszarze okazały się zadania 18. i 19., a *trudne* – zadanie 20. Zadania odwoływały się do tych samych źródeł, tj. informacji z tekstu i cennika.

Informacja do zadań od 17. do 20.

Na szczyt góry (1377 m n.p.m.) można wjechać kolejką linową. Stacja kolejki znajduje się na wysokości 820 m n.p.m. Kolejka jest czynna od 8:30 do 17:00. Bilet dwuprzejazdowy obejmuje wjazd na szczyt i zjazd do stacji. Bilet ulgowy przysługuje młodzieży do lat 16. Dzieci do lat 7 przewożone są bezpłatnie.

Bilet	Od poniedziałku do piątku		W soboty i niedziele	
	normalny	ulgowy	normalny	ulgowy
jednoprzejazdowy	22 zł	17 zł	21 zł	16 zł
dwuprzejazdowy	27 zł	23 zł	24 zł	18 zł
przewodnicki*	5 zł			

*bilet dla przewodników górskich (jedno- lub dwuprzejazdowy)

18. Jaką różnicę wysokości pokonuje kolejka w drodze ze stacji na szczyt góry?

- A. 557 m   B. 820 m   C. 1377 m   D. 2197 m

19. Dwaj dwudziestolatkowie chcą w środę wjechać kolejką na szczyt góry, a powrotną drogę pokonać pieszo, schodząc szlakiem turystycznym. Ile zapłacą łącznie za bilety na przejazd kolejką?

- A. 54 zł   B. 44 zł   C. 27 zł   D. 22 zł

20. Magda ma 13 lat, a jej siostra Ania jest o osiem lat młodsza. Ich tata jest przewodnikiem górskim. W sobotę wjechali w trójkę kolejką na szczyt, a potem z niego zjechali. Ile zapłacili łącznie za bilety na przejazd kolejką?

- A. 46 zł   B. 41 zł   C. 28 zł   D. 23 zł

Zadania 18. i 19. sprawdzały umiejętność posługiwania się informacjami z podanych źródeł. Rozwiązanie zadania 20. wymagało obliczenia kosztu zakupu biletów dla 3-osobowej rodziny. Należało ustalić cenę biletu ulgowego dwuprzejazdowego, zauważyć, że jedno z dzieci ma mniej niż 7 lat, więc przysługuje mu przejazd bezpłatny, a tata jest przewodnikiem górskim i płaci za bilet zawsze 5 zł. Niezbędne dane znajdowały się w różnych miejscach tabeli, a pominięcie jednego szczegółu skutkowało błędnym rozwiązaniem zadania. 47% uczniów udzieliło prawidłowej odpowiedzi. Wykorzystywanie informacji z kilku źródeł sprawia części szóstoklasistów trudność.

WYKORZYSTYWANIE WIEDZY W PRAKTYCE

Wykorzystywanie wiedzy w praktyce sprawdzano sześcioma zadaniami, za które można było uzyskać maksymalnie 8 punktów. Średni wynik za rozwiązanie zadań z tego obszaru wyniósł 4,89 pkt.

Jednym z łatwych zadań w obszarze wykorzystywanie wiedzy w praktyce okazało się zadanie 23.

23. Andrzej dostał od mamy 15 zł na zakupy. Kupił 6 bułek po 0,45 zł za sztukę i 2 kostki margaryny po 1,78 zł za kostkę. Za resztę pieniędzy kupił jogurty owocowe po 1,80 zł każdy. Ile najwięcej jogurtów mógł kupić Andrzej?

Zadanie to sprawdzało, w jakim stopniu uczniowie opanowali umiejętność wykonywania obliczeń na ułamkach dziesiętnych. Osadzenie zadania w bliskim dla ucznia kontekście (obliczenia pieniężne) spowodowało, że zdający chętnie i jak widać – z dobrym rezultatem – podejmowali próbę jego rozwiązania. Uczniowie uzyskali 71% punktów możliwych do zdobycia.

Najtrudniejszym zadaniem w tym obszarze okazało się zadanie 16.

16. Prostokątna kartka papieru samoprzylepnego ma wymiary 21 cm na 30 cm. Ile najwięcej prostokątnych naklejek o wymiarach 5 cm na 7 cm można wyciąć z tej kartki?

A. 8

B. 9

C. 16

D. 18

Zadanie można było rozwiązać sposobem graficznym lub arytmetycznie. W tym celu należało ustalić, jak trzeba podzielić kartkę papieru, aby można było otrzymać możliwie największą liczbę prostokątnych naklejek, a następnie policzyć te naklejki. Drugi sposób rozwiązania polegał na obliczeniu pól dwóch prostokątów – kartki papieru i naklejki – oraz porównaniu, ile razy jedna wielkość jest większa od drugiej. Poprawną odpowiedź wybrało 38% szóstoklasistów.

W tabeli 1. przedstawiono wyniki sprawdzianu w zależności od lokalizacji szkoły.

Tabela 1. Wyniki sprawdzianu w zależności od lokalizacji szkoły

	Liczba uczniów	Średnia arytmetyczna	Odchylenie standardowe
Wieś	9388	25,37	7,80
Miasto do 20 tys. mieszkańców	2788	24,95	8,11
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	9214	25,25	7,97
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	15 569	25,69	8,01

W tabeli 2. przedstawiono skalę staninową średnich wyników sprawdzianu 2014 dla szkół.

Tabela 2. Skala staninowa średnich wyników sprawdzianu 2014 dla szkół

Przedział średniej	7,0–19,6	19,7–21,4	21,5–23,0	23,1–24,5	24,6–26,0	26,1–27,5	27,6–29,2	29,3–31,3	31,4–37,7
Stanin	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Procent szkół w kraju	4,1	7,1	11,8	17,5	19,7	17,0	12,1	7,0	3,7

Jaworzno, 30 maja 2014 r.

Rozszerzona informacja o wynikach sprawdzianu 2014 w województwie śląskim zostanie zamieszczona na stronie internetowej OKE w Jaworznie 2.06.2014 r.